

He Whakatau

Me mātua pānui kia marama rawa koe i ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga. Āe mārika. He pai noa iho te rerekē. Nō reira, e tika ana kia whakahētia, kia kaitaina koe e tētahi kē atu nā te mea he kōrero nōu i tōu reo ake i roto i tōu whenua ake? Me aha te whānau nei?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena, ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me mahi rawa te kupu taka me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakihia ētahi āhuatanga e mōhio ana ngā tamariki i pā ki a rātou mō tētahi mahi whakaparahako, mahi whakaiti. Kia kaha tonu ki te āta poi poi te wairua o te kaikōrero. Ka pēhea koe pēnā tokoiti noa iho ngā tāngata i kōrero i tō reo? Ina rongo koe i tētahi reo rerekē mai whenua kē ka aha koe?

Me matapaki te kianga nei “He pai noa iho te rerekē.” Whakaritea ētahi ariā hei tautoko i te tamaiti he reo kē atu tōna.

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e marama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā mātua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini whitireo, i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga

1. He aha te hiahia o Hau?
2. I pēheatia e Hau rāua ko Rehu te whakaora i a Toa?
3. He aha a Pāpā i awhi ai i tana tama i a Hau?
4. Ki ōu whakaaro he aha i tino hiahia ai a Hau ki te haere ki Te Wao-nui-a-Tāne?
5. He aha te painga o ngā ako e rua, arā, ngā mahi mō tō iwi, me ngā mōhio mō te ngahere?

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. Kei te hiahia ia ki te awhi i tōna pāpā.
2. I tiki rauora, rimurimu, me te waiata, kātahi ka whakamoe i a Toa.
3. I mōhio ia i tau pai tōna ngākau ki ngā tikanga a Tāne, ā te wā ka riro mōna tōna iwi e tiaki.
4. He maha ngā whakautu rerekē.
5. He maha ngā whakautu rerekē.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te He Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtaka

T He tuhi i ngā kupu mamae i roto i tētahi reta.

He whakatakinga ā-roto, he whakaharatau

Ki mua i te pānui me matapaki rawa te anga o te tuhi pakiwaitara. He kaupapa kei roto o ia kōrero paki. E whā ngā tino wāhanga kawea haere i te kaupapa. Ko ngā wāhanga nei, ko te tapanga (te ingoa o te paki); he tauwhāinga (he mahi, he raru rānei); ko te whakatutū i te puehu (he whakapiki raru); ko te whakatau (kua tau te puehu, te raru rānei).

Kia mutu te pānui a te ākonga i te pukapuka me tautuhi, me whakarārangi ngā wāhanga e whā mai te tīmatanga ki te mutunga o te kōrero paki. Āta mātai rawa i te mahi a te ākonga kia kitea ai mēnā e hāngai ana tana tipako me te whakarārangi haere o ngā wāhanga e whā.

He hiahia kē atu anō o Pāpā mō tana tama mō Hau. He hiahia kē atu anō o Hau. I te wā o te raru, ka puta te tino āhua ake o Hau me te kite o Pāpā me te iwi, he tino tamā toa a Hau.